

Motion till riksdagen

1988/89: Fö305

av Paul Cizuk och Anna Horn af Rantzien

(båda mp)

Landsbygdens roll i totalförsvaret

Ett sårbart samhälle

Vi lever i ett sårbart samhälle. Sårbarheten har ökat med alla de maskiner och verktyg, som gjort livet bekvämare – men också hetsigare. Stordrift och centralisering har gått hand i hand med den industriella utvecklingen. Tidigare var förhållandena mellan stad och landsbygd mer välbalanserade. Staden med sina rika möjligheter till högre utbildning och kommersiellt kultur- och varuutbud m. m. låg i nära kontakt med och försörjdes till stor del av sitt omland. Idag börjar de största städerna bli otympliga och svåra att kontrollera vad gäller lagöverträdelser, trafik- och bostadsproblem och avfallshantering. Samtidigt växer glesbygdsp Problemen; när servicen blir allt sämre när befolkningsunderlaget sviktar och ungdomen lockas till städerna av det större nöjes- och arbetsutbudet. De kvarvarande får till råga på allt via skattedeln subventionera *bostadsbyggandet* och *transport-systemet* i städerna.

Vi vet att vi behöver vår levande landsbygd – för *försvar* och *livsmedels-försörjning*, för att hålla kultur- och naturvärden levande och för att bibehålla de grundläggande *överlevnadskunskaperna*, som idag är på väg att falla i glömska. Vi behöver ett *jordbruk* där man inte är helt beroende av insatsvaror som är importerade och där man tillämpar odlingsmetoder, som ger långsiktigt bärande jordar och fullvärdiga livsmedel.

Samverkan mellan regementen och lantbruk

Obalansen mellan stad och land är besvärande redan i fredstid och i händelse av krig eller avspärrning hotar samhällets totala kollaps. En fientlig makt kan bemäktiga sig storstadsregionerna genom små insatser mot vitala punkter i el-, värme-, vatten- eller datasystem och samtidigt erövra stora landsbygdsområden helt enkelt på grund av att de är i stort sett folktomma. Där finns inte människor tillräckligt för hemvärdet – än mindre för tillräckliga skyddsstyrkor att försvara kraftverk, flygfält, ilandstigningsplatser osv. Det finns således rent försvarspolitiska skäl att se till att vi får en mera levande landsbygd.

Det centraliserade samhället med tre–fyra storstadsregioner har också dåliga förutsättningar att klara förvaltningen av landet på ett sätt som är ekologiskt försvarbart inför kommande generationer. Flera decenniers

regionalpolitik har tyvärr inte lyckats förhindra att vi hamnat i en svår situation. På olika sätt måste nya vägar prövas. En kan vara att man utgår från det faktum att försvarshänsyn och ekologiska hänsyn i långa stycken går hand i hand. Ekologiskt lantbruk har exempelvis i sin målsättning att den enskilda gården skall ha en hög grad av självförsörjning. Därmed blir den en robust enhet, som har möjlighet att fungera även vid krig och avspärrning, vilket kan ge säkra och långvariga bidrag till livsmedels- och energiförsörjning. Samtidigt hålls fler arbetstillfällen kvar på gårdarna och därmed på landsbygden, vilket som tidigare nämnts är nödvändigt ur försvarssynpunkt.

Inom den militära delen av försvaret finns idag stora resurser vad gäller människor (värnpliktiga), mark (stora övningsfält), byggnader, maskiner och fordon. Det finns fortfarande genom försvarsområdesregementen och frivilligorganisationer en viss regional förankring. Inom försvaret har man även insett behovet av utbildning i överlevnadsteknik såväl för jägarsoldater som för civila. Med tanke på nämnda behov och förutsättningar synes det inte orimligt att man vid de regionala regementena började bygga upp ekologiska gårdar. I vissa fall kan man sannolikt använda delar av övningsfälten – i andra fall kan det vara mera praktiskt att samarbeta med intresserade lantbrukare. Vid kusten borde man på några platser kunna sätta skärgårdshemman i allsidig drift, vilket även skulle vara av direkt värde för kustbevakningen. Gårdar av här skisserat slag skulle kunna användas för utbildning i överlevnadsteknik, meningsfullt arbete för vapenfria värnpliktiga, demonstration och utveckling av ekologisk teknik, rekreation för människor i vapentjänst och samtidigt utgöra en fin kontaktpunkt för länets totalförsvar och landsbygdsutveckling.

För att ekonomiskt stödja en verksamhet av här skisserat slag borde inrättas en fond för landsbygdsutveckling av hög angelägenhet för försvaret. Fonden borde kunna förvaltas genom överstyrelsen för civil beredskap.

Hemställen

Vi yrkar

att riksdagen beslutar att i budgeten för 1989/90 avsätta 300000000 kr till en fond för landsbygdsutveckling av hög angelägenhet ur försvarssynpunkt.

Stockholm den 24 januari 1989

Paul Ciszuk (mp)

Anna Horn af Rantzien (mp)